

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : การประเมินผลการดำเนินงานหมู่บ้านรอบบริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ชื่อผู้เขียน นางสาวสันสนีย์ นิติธรรมยง

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป กชศิลา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราภา คุณาพร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณฤดี ณ ลำปาง	กรรมการ
อาจารย์ดร. ฉันทนา สุวรรณธาดา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของเกษตรกรประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานหมู่บ้านรอบบริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านต่างๆ ความคิดเห็นของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการดำเนินงานในหมู่บ้าน ตลอดจนปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะของเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรในหมู่บ้านรอบบริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแม่โป่ง อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ ได้จากสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 179 ครัวเรือน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่างๆ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้คือ เกษตรกรที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 46.46 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาค่ำกว่าประถมปีที่ 6 และสมรสแล้ว สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.10 คน มีรายได้เฉลี่ย 40,182.68 บาทต่อปีต่อครัวเรือน พื้นที่ถือครองส่วนใหญ่เป็นของตนเองจำนวนเฉลี่ย 4.94 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มอย่างน้อย 1 กลุ่ม และมีการบำรุงสาธารณสุขสมบัติตลอดจนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินพอสมควร

ความก้าวหน้าและความสำเร็จของการดำเนินงานในด้านต่างๆ เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเลี้ยงสัตว์ชนิดต่างๆ โดยมีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ขาวลำพูน โคนมส่วนใหญ่จะเป็นพันธุ์ลูกผสม และพันธุ์โบราณ พันธุ์ไก่ที่เกษตรกรเลี้ยงส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พื้นเมือง ส่วนสุกรที่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ลาร์จไวท์และพันธุ์พื้นเมือง มีเกษตรกรที่ทำการเลี้ยงกบและเลี้ยงเป็ดบ้างเป็นบางครัวเรือน เกษตรกรบางรายมีการปลูกพืชอาหารสัตว์ พันธุ์ซี่ - กองโก และพันธุ์จัมโบ้ ไข่เลี้ยงโค

ด้วย ในด้านการใช้เทคโนโลยีในการจับปลา พบว่า เกษตรกรยังใช้วิธีการจับปลาโดยใช้แห และมีบางรายที่ได้รับการฝึกอบรมวิธีการเลี้ยงปลาแบบต่างๆ ส่วนการเลี้ยงปลาในกระชังมีการทดลองปฏิบัติไม่มากนักเป็นเพียงตัวอย่างในบางหมู่บ้าน การทดสอบการปลูกพืชและการทำเกษตรกรรมประณีต เกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการปลูกพืชไร่ และไม่ผลในบางครัวเรือน ส่วนในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ มักจะแปรรูปพืชไร่ และไม่ผลบางชนิด ในด้านการพัฒนาอาชีพ มีการขายผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ ที่ผลิตขึ้นในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น

ด้านความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในการได้รับความรู้และความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ ในเขตพื้นที่ากลาง ส่วนในด้านความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่นั้น พบว่า เกษตรกรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี และมีความคิดริเริ่มในการดำเนินงานหมู่บ้านรวมถึงการทำงานในรูปกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

สำหรับปัญหาและความต้องการของเกษตรกรนั้น ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง การขาดเงินทุน ความต้องการที่ดินเป็นของตนเอง ตลอดจนต้องการให้มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน ในส่วนของเจ้าหน้าที่ มีความต้องการอย่างมากให้เกษตรกรมีความสนใจในการฝึกอบรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่และเกษตรกรควรประสานงานกันในการจัดทำโครงการต่างๆ ตามความต้องการ และความคิดเห็นของเกษตรกร รวมถึงการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยในการผลิต อีกทั้งเกษตรกรที่เข้าฝึกอบรมแล้ว ควรนำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติและติดตามผลการปฏิบัติ นอกจากนี้ควรพิจารณาด้าน ความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานอื่นๆ และศูนย์ฯ ในหมู่บ้าน

Independent Research Title : An Evaluation on Project Implementation in Villages Surrounding
the Huai Hong Krai Royal Initiative's Development Study Centre.

Author : Miss Sansanee Nitithamyong

M.Sc. (Agriculture) Agriculture Extension

Examining Committee :	Assist Prof. Prateep	Kochsila	Chairman
	Assist Prof. Warapa	Kunaporn	Member
	Assist Prof. Dusadee	Nalampang	Member
	Lecturer Dr. Chuntana	Suwanatada	Member

Abstract

The objectives of this research were to study the socio-economic status of the farmers, to evaluate the project implementation in the villages surrounding the Huai Hong Krai Royal Initiative's Development Study Centre and to study the opinions of farmers and government agencies towards the project implementation and their problems and needs.

Samples used in this study were the farmers of the ten villages surrounding the Huai Hong Krai Royal Initiative's Development Study Centre, Maepong Sub-district, Doi Sa Ket District, Chiang Mai Province. One hundred and seventy-nine households were randomly selected. Data analysis was done through descriptive statistics, such as, percentages, arithmetic means and standard deviations.

From the research, it was found that most of the respondents were female with an average age of 46.46 years. Most of them were married and attained under primary school education level. The average family size was 4.10 persons with an average annual income of 40,182.68 Baht. Average farm size was 4.99 Rai. Most of them had their own land and became the members of rural people organizations in at least 1 group. Most of them participated in public care and obtained adequate public welfare.

As regards advancement and accomplishment in the project implementation, it revealed that most farmers raised various kinds of animals, e.g. Kaolumphun cattles, dairy cows : mostly of the American Brahman, chickens : mostly of native bred and swines of Largewhite and native. Some families raised frogs and ducks. Some farmers adopted forage pasture of "Lucy-Congo" and "Jumbo".

As for fish culture, farmers still caught fish by means of net. Some were trained various methods of fish culture. Raising fish in net basket was scarcely practised in some villages. Most farmers grew field crops and some of them grew fruit trees. Crop products and fruits were processed in some villages.

As for occupational promotion aspects, various kinds of produce in the villages were increasingly purchased. Opinion surveying of participating farmers revealed that they received adequate knowledge and assistance from various organizations while those of the government officials were that the farmers cooperations to the projects were acceptable and their initiatives in village development and group working were at high level.

Major problems and needs of farmers could be identified as lack of water during dry season, inadequate in capitals, land ownership and marketing management. As for government officials, the farmers were requested for more attention to the training courses.

Suggestion were made for the Centre in developing coordination between government officials and farmers to meet the demand and the opinion of the farmers. Appropriate technology should also be introduced to increase the products in the villages. Apart from this, duplication of project implementation given by different agencies in the villages should be reduced.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved